

اولياءِ كرام جون
برڪتون

11 January 2018

هفتيوار سنتن پري اجتماع ۾ ٿيڻ وارو
سُنتن پريو بيان

(For Islamic Brothers)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اولياءِ ڪرام جون برڪتون

وَعَلَىٰ اِيَّاكَ يَا حَبِيْبَ اللّٰهِ

الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ

وَعَلَىٰ اِيَّاكَ يَا نُوْرَ اللّٰهِ

الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ

نَوَيْتُ سُنَّتَ الْاِعْتِكَافِ (مون سنّتِ اعتكاف جي نيت ڪئي)

منا منا اسلامي ڀائرو! جڏهن به مسجد ۾ داخل ٿيو، ياد اچڻ تي اعتكاف جي نيت ڪري وٺو، چوٽه جيستائين مسجد ۾ رهندو اعتكاف جو ثواب ملندو رهندو. ياد رکو! مسجد ۾ کائڻ، پيئڻ، سمهڻ يا سحري، افطاري ڪرڻ، ايستائين جو آبِ زم زم يا دم ڪيل پاڻي پيئڻ جي به شرعاً اجازت ناهي، البت جيڪڏهن اعتكاف جي نيت هوندي ته اهي سڀ شيون ضمناً جائز ٿي وينديون. اعتكاف جي نيت به صرف کائڻ، پيئڻ يا سمهڻ جي لاءِ نه هئڻ گهرجي بلڪ ان جو مقصد الله تعاليٰ جي رضا هجي. ”فتاويٰ شامي“ ۾ آهي: جيڪڏهن ڪو مسجد ۾ کائڻ پيئڻ يا سمهڻ چاهي ته اعتكاف جي نيت ڪري، ڪجهه دير ذڪر الله ڪري پوءِ جو چاهي ڪري (يعني هاڻي چاهي ته کائي پي يا سمهي سگهي ٿو).

دُرُودِ شَرِيْفِ جِي فَضِيْلَتِ

سرڪارِ مدينه، راحتِ قلب و سينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمانِ رحمتِ نشان آهي: جيڪو مون تي دُرُودِ پاڪ پڙهندو آهي، ان جو دُرُودِ مون تائين پهچي ويندو آهي، مان ان جي لاءِ استغفار ڪندو آهيان ۽ ان جي علاوه ان جي لاءِ ڏه

(10) نيڪيون لکيون وينديون آهن. (معجم اوسط، من اسمه احمد، 1/444، رقم: 1642)

ذُكْرُ و دُرُودِ هَرِ گهڙي وڍو رڳا رڳو ميري فُضُولِ گوئي کي عَادَتِ نڪال دو

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيْبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

منا منا اسلامي ڀائرو! ثواب حاصل ڪرڻ خاطر بيان ٻڌڻ کان پهريان سنيون سنيون نيٽون ڪري وٺون ٿا. فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: ”يَتِيَةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهِ“ يعني مسلمان جي نيٽ ان جي عمل کان بهتر آهي.

(المعجم الكبير، سهل بن الساعدي... الخ ج 6، ص 185، الحديث: 5942)

ٻه مدني ڳال: (1) بغير سني نيٽ جي ڪنهن به نيڪ عمل جو ثواب ناهي ملندو. (2) جيتريون سنيون نيٽون وڌيڪ، اوترو ثواب به وڌيڪ.

بيان ٻڌڻ جون نيٽون

نگاهون جهڪائي پوري توجه سان بيان ٻڌندس ❀ ٽيڪ لڳائي ويهڻ بدران علمِ دين جي تعظيم خاطر جيترو ٿي سگهيو ٻئي گوڏا وڇائي ويهندس ❀ ضرورت پوڻ تي ٻين جي لاءِ سرڪي جاءِ ڪشاده ڪندس ❀ ڌڪو وغيره لڳو ته صبر ڪندس، گهوري ڏسڻ ۽ اٽڪڻ کان بچندس ❀ صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! اُذْكَرُ اللهُ ، تُؤْبُوْا اِلَيَّ اللهُ! وغيره ٻڌي ثواب ڪمائڻ ۽ صدا لڳائڻ وارن جي دل جوئي جي لاءِ بلند آواز سان جواب ڏيندس ❀ بيان کان پوءِ پاڻ اڳتي وڌي سلام، مصافحو ۽ انفرادي ڪوشش ڪندس.

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

منامنا اسلامي ڀائرو! اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ اهي مُقَدَّس تَرِين هستيون آهن جن تي جبل سلامتِي موڪليندا آهن. اولياءِ ڪرام کان وَحْشِي جانور ماڻوس هوندا آهن. اولياءِ ڪرام کان جانور بَرَڪت حاصل ڪندا آهن، اولياءِ ڪرام کان وڻ به ڦرب ماڻيندا آهن. شيطان اولياءِ ڪرام جي ويجهو ناهي ويندو. اولياءِ ڪرام دنيا جي خزانن ڏانهن نگاهون ڪڍي به ناهن نهاريوندا. جن جبلن (Mountains) تي اولياءِ ڪرام جا قَدَم پئجي ويندا آهن اهي جبل ٻين جبلن تي فخر ڪندا آهن. اولياءِ ڪرام جڏهن دنيا کان تشریف ڪڍي ويندا آهن ته دنيا وارا انهن جي جُڏائي تي غمگين ٿيندا آهن. اولياءِ ڪرام جنڻ جي

مَحَلَّات ۾ رهندا ۽ جَنَّت جي باغن ۾ سير ڪندا، اولياءِ ڪرام جَنَّت جي مٿاهين واري جاءِ ۾ رهندا ۽ جَنَّت جي عُمده سُوارين تي سُواري ٿيندا، اولياءِ ڪرام جَنَّت ۾ الله پاڪ جي ڪلام کي ٻڌندا ۽ ان جي ڊيڊار سان مُشَرَف به ٿيندا.

(حڪايتن اور نصيحتين، ص ۱۳۸ ملتقطاً و ملخصاً)

إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ اڄ اسان اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ جي بَرَڪتن تي مُشْتَمِل ايمان آفروز واقعا ۽ حڪايتون ٻڌڻ جي سَعَادَت حاصل ڪنداسين. اچو! سڀ کان پهريان مشهور وَلِيه حضرت سَيِّدُنَا رابع بصريه رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهَا جي بَرَڪتن تي مُشْتَمِل هڪ حڪايت ٻڌڻ کان پهريان اوهان رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهَا جو تعارف ٻڌون ٿا.

حضرت رابع بصريه رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهَا جو تعارف

”ماهانم فيضانِ مدينه“ صفحي نمبر 39 تي آهي ته حضرت سَيِّدُنَا رابع بصريه رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهَا زاهد، نيك ۽ پارسا ۽ خُوفِ خُدا واري عورت هئي، ڏينهن جو روزو رکنديون هيون ۽ تَلَاوتِ قُرْآنِ پاڪ ڪنديون هيون. سندن جي اڳيان ڪو جهنم جو تذڪرو ڪندو هو ته خُوفِ خُدا جي ڪري بي هوش ٿي وينديون. (جنتي زيور، ص ۵۴۱) پاڻ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهَا پيرين اگهاڙي، پيدل بيتُ الله شريف جو حج ڪيو، ڪعبي شريف پهچندي ئي (خوف ۽ خُشيت سَبَب) بي هوش ٿي ڪري پيون. (الروض الفائق، المجلس الثامن في ذكر حجاج بيت الله... الخ، ص ۶۰) پاڻ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهَا حُوب عِبَادت ۽ رياضت ڪنديون هيون، نند جو غلبو ٿيندو هو ته گهر ۾ هلڻ شروع ڪنديون هيون ۽ پنهنجو پاڻ کي چونديون هيون: رابع! اها به ڪا نند آهي، ان جو ڪهڙو مزو؟ ان کي ڇڏ ۽ قُبر ۾ مَزي سان ڊگهي مُدَّت جي لاءِ ستل رهجان، اڄ ته توکي گهڻي نند ناهي آئي پر ايندڙ رات ۾ حُوب نند ايندي، همت ڪر ۽ پنهنجي رب (عَزَّوَجَلَّ) کي راضي ڪري وٺ. پاڻ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهَا پنجاه سال (Fifty years) ائين گذاري ڇڏيا جو نه ڪڏهن بستر تي سٽيون ۽ نه ئي ڪڏهن وهائي تي مٿو رکيائون، ايسٽائين جو پاڻ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهَا اِنْتِقَالَ ڪري ويون. (حڪايات الصالحين، ص ۴۰ ملخصاً) (ماهانم فيضانِ مدينه، اگست ۲۰۱۷، ص ۳۹) الله ڪريم ان جي طُفيل اسان کي به عِبَادت جو ذوق نصيب فرمائي.

اٰمِيْنَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنَ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

چورولي بڻجي ويو

منقول آهي ته هڪ چور رات جي وقت حضرت سيدنا رابع بصريه رحمته الله تعالى عليها جي گهر ۾ داخل ٿيو، ان هر پاسي سڄي گهر جي تلاشي ورتي پر هڪ ڪونٽري جي علاوه ڪا شيءِ نه ڏني، جڏهن ان نڪرڻ جو ارادو ڪيو ته پاڻ رحمته الله تعالى عليها فرمايائون: "جيڪڏهن تون چالاڪ ۽ هوشيار چور آهين ته بنا ڪنهن شيءِ ڪٿي وڃڻ جي نه ويندين." ان چيائين: "مون کي ته ڪا شيءِ نه ملي." پاڻ رحمته الله تعالى عليها فرمايائين: "اي غريب شخص! ان ڪونٽري مان وضو ڪري ڪمري ۾ داخل ٿي ۽ ٻه رکعت نماز ادا ڪر، هتان کان ڪجهه نه ڪجهه ڪٿي ويندين." ان سندن رحمته الله تعالى عليها جي چوڻ مطابق وضو ڪيو ۽ جڏهن نماز جي لاءِ بيٺو ته حضرت سيدنا رابع رحمته الله تعالى عليها ائين دُعا ڪئي: "اي منهنجا رب عزوجل! هي شخص مون وٽ آيو پر ان کي ڪجهه نه مليو، هاڻي مون ان کي تنهنجي بارگاه ۾ بيهاري ڇڏيو آهي، ان کي پنهنجي فضل ۽ ڪرم سان محروم نه ڪجان." جڏهن هو نماز کان فارغ ٿيو ته ان کي عبادت جي لذت نصيب ٿي. پوءِ، هو رات جي آخري حصي تائين نماز ۾ مشغول رهيو. جڏهن سحري جو وقت ٿيو ته پاڻ رحمته الله تعالى عليها ان وٽ ويون ته ان کي سجدي جي حالت ۾ پنهنجي نفس کي ڌڙڪا ڏيندي ۽ هي چوندي ڏٺو: جڏهن منهنجو رب عزوجل مون کان پڇندو: "ڇا تو کي حيا نه آيو ته تون منهنجي نافرمانِي ڪندو رهين؟ ۽ منهنجي مخلوق کان گناه لڪائيندو رهين ۽ هاڻي گناهن جي پَري ڪٿي منهنجي بارگاه ۾ پيش آهين، جڏهن هو مون تي غضب فرمائيندو ۽ پنهنجي رحمت پري بارگاه مان پري ڪندو ته ان وقت مان ڪهڙو جواب ڏيندس؟" پاڻ رحمته الله تعالى عليها پڇيائين: "اي ادا! رات ڪيئن گذري؟" چيائين: "خيريت سان گذري، عاجزي ۽ انڪساري سان مان پنهنجي رب عزوجل جي بارگاه ۾ بيٺل رهيس ته ان منهنجي خراب عادتن کي درست ڪري ڇڏيو، منهنجو عذر قبول ڪري ورتو ۽ منهنجي گناهن کي بخشي ڇڏيو ۽ مون کي منهنجي مطلوب ۽ مقصود تائين پهچائي ڇڏيو. پوءِ اهو شخص چهري تي حيراني ۽ پریشاني جا آثار ڪٿي هليو ويو.

حضرت سيدنا رابع بصريه رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهَا پنهنجا هت آسمان ڏانهن بلند ڪيا ۽ عرض گذار ٿيون: اي منهنجا رب! هي شخص تنهنجي بارگاه ۾ هڪ گهڙي بيٺو ته تو ان کي قبول ڪري ورتو ۽ مان ڪڏهن کان تنهنجي بارگاه ۾ بيٺي آهيان، ته ڇا تو مون کي به قبول فرمائي ورتو آهي؟ اوچتو پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهَا دل جي ڪنن سان اهو آواز ٻڌو: اي رابع! اسان ان کي تنهنجي ئي ڪري قبول ڪيو ۽ تنهنجي ئي ڪري پنهنجو قرب عطا ڪيو آهي. (الروض الفائق، ص ۱۵۹ ملخصاً)

مَجْتَدِ مِىن اِپَنِي گَمَا يَالُئِي نَه پَاوَن مِىن اِپِنَا پَنَا يَالُئِي
رُهُون مَسْت وَ بَه خُود مِىن تِيرِي وَا مِىن پَلَا جَام اِيَا پَلَا يَالُئِي
مَرِي دَل سَه دُنْيَا كِي چَاهَت مِٺَا ڪَر ڪَر اَلْتَه مِىن اِپِنِي فَا يَالُئِي

(وسائلِ بخشش مرمم، ص ۱۰۵)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللهُ تَعَالَى عَلَی مُحَمَّد

سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ! ٻڌو اوهاڻ ته اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ جي قرب جون ڪهڙيون ڪهڙيون برڪتون ظاهر ٿينديون آهن جو انهن جي ڌر تي ايندڙ ڪڏهن به هٿين خالي موتايو ناهي ويندو، بلڪ پنهنجي خالي ڏامن کي موتين جي مُرادن سان ڀري ۽ خوب خوب برڪتون ماڻي موندو آهي، ايستائين جو جيڪڏهن ڪو چور به انهن جي بارگاه ۾ اچي وڃي ۽ انهن جي ناياب صحبت جي نعمت ماڻڻ ۾ ڪامياب ٿي وڃي ته پوءِ اهو چور، چور نٿو رهي بلڪ رب ڪريم ان گناهگار ۽ بدڪردار کي به هنن مقبول ٻانهن جي نگاه وِلايت، دل جي گهرائين مان نڪرندڙ ڀرتاثير دُعائن ۽ پاڪيزه صحبت جي بدولت ان جي رُنگ آلود باطن کي چمڪائي ان کي گناهن تي ندامت، نماز، تقويٰ ۽ پرهيزگاري، سچي توبه ۽ نيڪين جي توفيق، فڪر آخرت جهڙي شاندار نعمتن سان سرفراز ڪري بخشش ۽ مغفرت جي سند عطا فرمائيدو آهي، تنهنڪري اسان کي به ڪيپي ته اسان به ادب جو ڏامن پڪڙي انهن کان دنياوي مطلبن ۽ مقصدن بدران

ايمان جي سلامتي، رضاءِ الهيٰ کي حاصل ڪرڻ، حَرَمَيْنِ شَرِيفَيْنِ جي زيارت، نيڪين تي استقامت، گناهن کان نفرت، نعمتن تي شُڪر جي تَوْفِيقِ ۽ بي حساب مَغْفِرَتِ جون دُعائون ڪرايون جو اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ جو وُجُودِ ۽ انهن جي صُحْبَتِ مَخْلُوقِ جي لاءِ رَحْمَتِ جو سبب آهي، انهن جي دُعائن ۾ گهڻو اُثر هوندو آهي ۽ انهن جي صَدَقِي ۾ اللهُ ڪريم مُصِيبَتِنِ کي پري ڪندو آهي ۽ ڇماچر مينهن وسائيندو آهي، جيئن

شَيْخِ طَرِيفَتِ، اميرِ اَهْلُسُنَّتِ وَ اَمْتِ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ پنهنجي تَصْنِيفِ ”فَيْضَانِ سُنَّتِ“ ۾ فرمائن ٿا: حضرت سَيِّدُنَا اَبُو دَرْدَاءِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ کان روايت آهي ته بيشڪ انبياءِ ڪرام عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ زمين جا اوتاد (اولياءِ الله جو هڪ خاص درجو) هئا، جڏهن نُبُوتِ جو سلسلو ختم ٿيو، ته اللهُ تعاليٰ اُمّتِ احمد مان هڪ قوم کي انهن جو نائب بڻايو جن کي ابدال چوندا آهن، اهي (فقط) روزي، نماز، تسبيح ۽ تقديس ۾ ڪثرت جي ڪري ماڻهن کان افضل ناهن ٿيا بلڪ پنهنجي حسن اخلاق، پرهيزگاري ۽ تقويٰ جي سچائي، سني نيتن، تمام مسلمانن کان پنهنجي سينن جي سلامتي، اللهُ عَزَّوَجَلَّ جي رضا جي لاءِ حلم (يعني بردباري)، صبر ۽ دانشمندي، بغير ڪمزوريءَ جي عاجزي ۽ تمام مسلمانن جي خير خواهي جي سبب افضل ٿيا آهن. پوءِ اهي انبياءِ ڪرام عَلَيْهِمُ الصَّلَامُ جا نائب آهن، اهي اهڙي قوم آهن جو اللهُ تعاليٰ انهن کي پنهنجي ذات مبارڪ جي لاءِ منتخب ۽ پنهنجي علم ۽ رضا جي لاءِ خاص ڪري چڙيو آهي. اهي 40 صديق آهن، جن مان 30 رحمن عَزَّوَجَلَّ جي خليل حضرت سَيِّدُنَا اِبْرَاهِيمَ عَلَيَّهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ جي يقين وانگر آهن. انهن جي ذريعي زمين وارن کان آفتون ۽ ماڻهن کان مصيبتون ٽرنديون آهن. انهن جي ذريعي ئي برسات ٿيندي آهي ۽ رزق ڏنو ويندو آهي، انهن مان ڪو انهيءَ وقت فوت ٿيندو آهي، جڏهن اللهُ تعاليٰ ان جي جانشيني جي لاءِ ڪنهن کي حڪم ڏئي چُڪو هوندو آهي، اهي ڪنهن تي لعنت ناهن موڪليندا، پنهنجي ماتحتن کي تڪليف ناهن ڏيندا، انهن تي ظلم ۽ ستم ناهن ڪندا، انهن کي حقير ناهن سمجهندا، پاڻ تي فوقيت رکڻ وارن تي ساڙ ناهن ڪندا، دنيا جو

حرص ناهن ڪندا، ڏيڪاءَ جي خاموشي اختيار ناهن ڪندا، تڪبرُ ناهن ڪندا ۽ ڏيڪاءَ جي عاجزي به ناهن ڪندا. اهي ڳالهائڻ ۾ سڀني ماڻهن کان سٺا ۽ نفس جي اعتبار کان گهڻا پرهيزگار هوندا آهن، سخاوت انهن جي فطرت ۾ شامل آهي، اسلاف رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ جن (نامناسب) شين کي چڏيو، انهن کان محفوظ رهڻ انهن جي صِفتِ آهي، سندن اها صِفت جدا ناهي ٿيندي، جواج خوف جي حالت ۾ هجن ۽ سڀاڻي غفلت ۾ پيل هجن، بلڪ اهي پنهنجي حال تي هميشگي اختيار ڪندا آهن، اهي پنهنجي ۽ پنهنجي رب عَزَّوَجَلَّ جي وچ ۾ هڪ خاص تعلق رکندا آهن، کين آنداري واري هوا ۽ بيباڪ گهوڙا نه ٿا پهچي سگهن. انهن جون دليون الله عَزَّوَجَلَّ جي خوشي (يعني رضا) ۽ شوق ۾ آسمان ڏانهن بلند ٿينديون آهن، پوءِ (28 سيپاري سُورَةُ التَّجَادُلَةِ جي) آيت (نمبر 22) تلاوت ڪيائون،

(ترجمو ڪنز الايمان: اها الله (عَزَّوَجَلَّ) جي جماعت آهي، ڀڻو بيشڪ الله (عَزَّوَجَلَّ) جي جماعت وارا ئي ڪامياب آهن.)

أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٨﴾

(نوادِرُ الاصول، الاصل الحادي والخمسون، ۲۰۹/۱، حديث: ۳۰۱) (فيضان سنت، ص ۴۳۲ تا ۴۳۴ بتغير)

عاشقِ اولياءِ ۽ عاشقِ عُوٿ ۽ رضا، باني دعوتِ اسلامي، شيخِ طريقت، اميرِ اهلِ سنتِ دامت بركاتُهُمُ العَالِيه ”وَسَائِلُ بَخْشِشٍ“ ۾ لکن ٿا:

مُجھ کي الله سے مُجْتَبَہ ہے	یہ اُس کی عطاوارِ حمت ہے
جس کي سُرڪار سے مُجْتَبَہ ہے	اُس کي بخشش کي یہ ضمانت ہے
آل و اصحاب سے مُجْتَبَہ ہے	اور سب اولياء سے اُلْتَبَہ ہے
	(وسائلِ بخشش مَرْمَم، ص ۶۸۴)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

منا منا اسلامي ڀائرو! اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ دُنياوي مال ۽ مَنْصَب ۽ شهرت جي طلب کان بي نياز هوندا آهن، اولياءِ ڪرام الله پاڪ جي نعمت آهن،

اولياءِ ڪرام الله ڪريم جي رحمت آهن، جيڪي عيش ۽ راحت جي زندگي گذارڻ بدران هميشه سادگي کي اپنائيندا آهن، اولياءِ ڪرام شريعت جي پابندي ڪندا آهن ۽ باطن کي صاف ڪندا، اولياءِ ڪرام الله پاڪ جي پانهن کي الله پاڪ سان ملائيندا ۽ انهن کي به الله ڪريم جو پيارو بڻائيندا آهن، اولياءِ ڪرام جي صحبت ۾ ويهڻ سان دنيا ۽ آخرت سونرجي ويندي آهي ۽ کوڙ پلاٽيون نصيب ٿينديون آهن، اولياءِ سڳورا، الله تعاليٰ جي علاوه بي ڪنهن کان نٿا ڊڄن، اولياءِ ڪرام مٽقي ۽ پرهيزگار هئڻ جي باوجود جهنم (Hell) جي خوف مان ڏڪندا رهندا آهن، اولياءِ ڪرام دينهن رات عبادت الهي ۾ مشغول رهندا آهن، اولياءِ ڪرام مخلوق جي مدد ڪندا آهن، اولياءِ ڪرام کي الله پاڪ جي عطا سان علمِ غيب حاصل ٿيندو آهي، اولياءِ ڪرام دلين جي احوال کان باخبر هوندا آهن ايستائين جو اولياءِ ڪرام دنيا جي اندر ئي جنتي محل جو حقدار بڻائي ڇڏيندا آهن. اچو! مشهور مجذوب ۽ زبردست ولي حضرت سيدنا بهلول دانا رحمۃ الله تعالى عليه جي هڪ ايمان آفروز ڪرامت جي باري ۾ ٻڌو ۽ پنهنجي دل ۾ صحبتِ اوليا اڃاگر ڪريو، جيئن ته

جنتي محل جو پروانو (اجازت نامو)

خليفن هارون رشيد جي گهرواري زبيده خاتون هڪ نيڪ ۽ بزرگانِ دين رحمۃ الله تعالى عليهم اجمعين سان بيحد عقيدت ۽ محبت رکندڙ عورت هئي، هڪ ڀيري هوءَ پانهين سان گڏ ڪيڏانهن وڃي رهي هئي، سفر دوران هڪ وادي ۾ انهن ڏٺو ته سلطانُ العاشقين حضرت سيدنا بهلول دانا رحمۃ الله تعالى عليه پٿر جي ٽڪرن کي گڏ ڪري ڪجهه بڻائي رهيو آهي، هي پنهنجي سؤاري تان لٽي ۽ حضرت سيدنا بهلول دانا رحمۃ الله تعالى عليه جي خدمتِ بابرڪت ۾ حاضر ٿي ادب سان بيهي رهيو ۽ پر پاڻ رحمۃ الله تعالى عليه انهن ڏانهن بلڪل به ڌيان نه ڏنو. زبيده خاتون همت ڪري پڇا ڪئي، سائين! هي ڇا بڻائي رهيا آهيو؟ فرمائون: جنت جو محل بڻايان پيو. زبيده خاتون ٻيهر سوال ڪيائين، ڇا جنت جو هي محل مون کي وڪڻندو؟ ارشاد فرمائون: ضرور وڪڻندس! هن جواب تي زبيده خاتون جو روح خوش ٿيو، ان

اُميد پري لهجي ۾ ٻيهر سوال ڪيو: ڪيتري قيمت ۾؟ جواب ڏنائون: هڪ ڊهرم
 ۾، جواب ٻڌندي ئي زُبيده خاتون هڪدم قيمت پيش ڪئي. قيمت ملڻ کان
 پوءِ حضرت سيدنا بهلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ هڪ ڪاٺي ڪٽي ۽ هڪ گهروندي
 (مٺيءَ جي هڪ ننڍڙي گهر) جي چوڌاري لڪير ڪڍندي فرمائائون: ”مون جنت
 جو اهو محل هڪ ڊهرم جي بدلي زُبيده خاتون کي وڪڻي ڇڏيو“، اهو ٻڌندي
 ئي زُبيده خاتون ان يقين جي خوشي ۾ سرشار ٿي ويون ته جيئري ئي جنت
 جو پروانو ملي ويو، پوءِ اها خوش خبري ماڻي زُبيده خاتون شاهي محل ڏانهن
 رواني ٿي. رات جو پويون پهر هو، اڃا پاڻ نماز تهجد ۽ مناجات مان فارغ ٿي
 لپتي ئي هئي ته اوچتو هارون رشيد آيو ۽ زُبيده خاتون کي چوڻ لڳو ته اڄ
 جڏهن مان نماز تهجد پڙهي لپتيس ته مون کي نند وٺي وئي، ڇا تڏسان ته
 مان هڪ باغ جي سير ڪري رهيو آهيان، منهنجي پيڇڻ تي ڪنهن ٻڌايو ته هي
 ”جَنَّتُ الْفَرْدُوسِ“ آهي. مون اتي هڪ بلند دروازي تي سبز رنگ ۾ زُبيده خاتون
 لکيل ڏٺو، ان اُميد تي ان محل ۾ داخل ٿيس ته شايد منهنجو نالو به لکيل
 هجي، مان ميلن تائين پري هليو ويس پر مون هر هنڌ اوهان جو ئي نالو لکيل
 ڏٺو. هارون رشيد زُبيده خاتون کان ان جي باري ۾ پڇا ڪئي ته زُبيده خاتون
 انهن کي گڏريل شام پيش ايندڙ واقعو ٻڌايو. هارون رشيد چيائين: مون کي
 به حضرت سيدنا بهلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وٺ وٺي هل، پوءِ زُبيده خاتون ان کي به
 حضرت سيدنا بهلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي بارگاه ۾ وٺي وئي. حضرت سيدنا
 بهلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پهريان وانگر هاڻ به هڪ ويران ۾ مٽي جا گهر بڻائڻ ۾
 مشغول هو. هارون رشيد حضرت سيدنا بهلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي بارگاه ۾
 حاضر ٿيو، ادب سان سلام ڪيائين ۽ حضرت سيدنا بهلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ کان
 جنتي محل جي قيمت پڇي، حضرت سيدنا بهلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائائون: هن
 جي قيمت (Price) تنهنجي سڄي سلطنت آهي، هارون رشيد حيرت وچان عرض
 ڪيو: حضور! جنتي محل جي قيمت اوچتو ايتري وڌي ڪيئن وئي جڏهن ته
 منهنجي گهرواريءَ کي ته اوهان هڪ ڊهرم ۾ ئي وڪڻيو هو؟ حضرت سيدنا

بھلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ غَيْبِي حَبْرَ ڏيندي فرمايائون: رُبيده خاتون جنت ڏسي نه آئي هئي جڏهن ته تون جنت جو نظارو ڪري پيو اچين. اهو ٻڌي هارون رشيد جون اکيون اشڪبار ٿي ويون، عرض ڪيائين: سائين! سلطنت ڏئي قيمت چڪائڻ لاءِ تيار آهيان! بس جنت جو پروانو عطا ڪريو! حضرت سيدنا بھلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمايائون: مان تنهنجي سلطنت جو ڇا ڪندس، سلطنت جي لاءِ ته منهنجي قدمن ۾ به جڳهه نه آهي، وڃ پنهنجي سلطنت به ڪٿي وڃ ۽ جنت جو پروانو به رکي ڇڏو.

(زلف و زنجير، ص ۲۵۱ تا ۲۶۰ ملخصاً)

تحتِ سڪندري پر وه ٿوڪتے نہیں ہیں بسترَ لگا ہوا ہے جن کا تری گلی میں

سُبْحَانَ اللهِ عَزَّوَجَلَّ! ٻڌو اوھان ته حضرت سيدنا بھلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جو مرتبو بارگاہِ خُداوندي ۾ ڪيتري قدر بلند ۽ بالا هو! پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ چاهن ها ته پنهنجي لاءِ ڪوڙ خُزانا گڏ ڪن ها، عيش ۽ راحت پري زندگي گذارين ها پر فُربان وڃو ته بااختيار هئڻ جي باوجود پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پنهنجي لاءِ ڪجهه به باقي نه رکيو البت جنهن کي وڻيس ان کي رب ڪريم جي جنت ۾ موجود عاليشان جنتي محلات مان جنتي محل عطا ڪري ڇڏيندا هئا. بيان ڪيل حڪايت مان اهو به معلوم ٿيو ته الله ڪريم جي ولين کي الله پاڪ جي عطا سان علمِ غيب حاصل هوندو آهي، جيئن هارون رشيد جڏهن حضرت سيدنا بھلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ کان جنتي محل جي قيمت وڌائڻ جو سبب پڇيو ته حضرت سيدنا بھلول دانا رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ان کي غيب جي حَبْرَ ڏيندي ارشاد فرمايائون ته ”رُبيده خاتون جنت ڏسي نه آئي هئي جڏهن ته تون جنت جو نظارو ڪري پيو اچين.“ هن حڪايت ۾ هڪ مدني گل هي به آهي ته ولي هئڻ جي لاءِ شهرت ۽ اشتهار، ٺُميان جُبو، دستار ۽ عقيدت مند جي ڊگهي قطار هئڻ ضروري نه آهي جنهن سان ان جي ولايت جي سڃاڻپ ۽ شهرت ٿئي، بلڪ عام بانهن ۾ به ولي الله هوندا آهن، تنهنڪري اسان کي هر نيڪ بانهي جو ادب ۽ احترام ڪرڻ گهرجي، چوٽه خبر ناهي ڪير گڏڙي جو لعل (يعني لڪيل ولي) هجي، جيئن ته

سَرورِ عالم، نُورِ مُجَسَّم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو: جنت وارا مٽي آڻي چهري، وڪريل وار ۽ قاتل پُراڻن ڪپڙن وارا آهن، جن جي ڪا پڙوا ناهي ڪئي ويندي. هي اهي ماڻهو آهن جو جيڪڏهن بادشاهن وٽ ويڃن چاهين ته انهن کي اجازت نه ملي، عورتن کي نڪاح جو پيغام ڏين ته انڪار ڪيو وڃي، جڏهن ڳالهه ڪن ته انهن جي ڳالهه ٻڌي نه وڃي، انهن جون ضرورتون سندن سينن ۾ هلچل مچائي رهيون هونديون آهن، هي اهڙا جنتي آهن جو بروز قيامت انهن مان هڪ جو نُور به تمام ماڻهن تي ورهائيو وڃي ته سڀني کي پورو ٿي ويندو. (شعب اليمان، باب في الزهد وقصر الامل ۷/ ۳۳۲، حديث: ۱۰۴۸۶) هڪ ٻي جاءِ تي ارشاد فرمايائون: ڪوڙ پراڱنده (وڪريل) وار، دروازن تان ڌڪاريل، جيڪڏهن الله پاڪ جو قسم ڪڻن ته هو ان کي پُورو ڪري ڇڏيندو آهي. (مسلم، ڪتاب البرو الصلة، باب فضل الضعفاء، ص ۱۰۸۳، حديث: ۲۶۲۲) مشهور مُفسرِ قرآن، حڪيمُ الأُمّت مُفتي أحمد يار خان رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ (حديثِ پاڪ جي هن حصي ”ڪوڙ پراڱنده (وڪريل) وار، دروازن تان ڌڪاريل“ جي شرح ڪندي) فرمائن ٿا: هن فرمان عالي جو مطلب هي ناهي ته هو دُنيا دارن جي دروازن تي ويندا آهن (۽) اتان ڪڍيا ويندا آهن، اهي ته رب جي دروازي جي علاوہ ٻي ڪنهن جي دروازي تي ناهن ويندا، بلڪ مطلب هي آهي ته انهن جي حقيقت کان دُنيا غافل آهي، جيڪڏهن هو ڪنهن وٽ ويندا آهن ته هو انهن سان ملڻ پسند ناهي ڪندو، رب انهن کي دُنيا وارن کان ائين لکايو آهي جيئن لعل (ڳاڙهي رنگ جو هيرو) جبل ۾ يا موتي سمنڊ ۾ ته جيئن ماڻهو انهن جو وقت ضائع نه ڪن. (حديثِ پاڪ جي هن حصي ”جيڪڏهن الله پاڪ جو قسم ڪڻن ته ان کي الله پُورو ڪندو آهي“) جا به مطلب ٿي سگهن ٿا: هڪ هي ته هو ٻانهو جيڪڏهن الله ڪريم کي قسم ڏئي ڪا شيءِ گهري ته منهنجا رب! تو کي قسم آهي پنهنجي عزت ۽ جلال جو! هي ڪري ڇڏا ته رب ضرور ڪري ڇڏي، هي آهي ٻانهي جو ضد پنهنجي رب تي. ٻيو هي ته جيڪڏهن اهو ٻانهو خدا جي ڪم تي قسم کائي ماڻهن کي خبر ڏئي ته خدا ان جو قسم پُورو ڪري ڇڏي، مثال طور هو چوي ته خدا جو قسم! تون کي پت پيدا ٿيندو، يا

رب جو قسم! اڄ برسات ٿيندي ته رب ان جي زبان سڄي ڪرڻ جي لاءِ اهو ڪري ڇڏي.

(مرآة المناجیح، ۵۸/۷ بتغییر)

بکھرے بال، آرزو ده صورت هوتے ہیں کچھ اہل محبت
بدرگر یہ شان ہے، ان کی بات نہ ملے رب العزت

(حکایتیں اور نصیحتیں، ص ۲۷۶)

ڪتاب ”الله وارن جون ڳالهيون“ ۽ رسالو ”غسل جو طريقو“ جو تعارف

منامنا اسلامي پائرو! اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ جي شان ۽ عظمت جي باري ۾ وڌيڪ معلومات جي لاءِ دعوتِ اسلامي جي اشاعتي اداري مڪتبه المدينه جي 5 جلدن تي مشتمل ڪتاب ”الله والون کي باتين“ جو مطالعو ڪرڻ بيحد مفيد آهي. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ هن ڪتاب ۾ ڪيئي اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ جي زندگين جا نمايان واقعا، ڪرامتون، انهن جا فرمان، شرعي احڪامن جي پاسداري ۽ انهن جي عمدہ وصفن کي نهايت جامع ۽ خوبصورت انداز ۾ بيان ڪيو ويو آهي، اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ جي هڪ خوبي هي به آهي جو هي حضرات طهارت ۽ پاڪيزگيءَ کي تمام گهڻو پسند ڪندا آهن ته پوءِ طهارت ۽ پاڪيزگي جي اهميت کي اجاگر ڪرڻ جي لاءِ شيخ طريقت، امير اهل سنت حضرت علامہ مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي ضيائي دامت بَرَڪَاتُهُمُ الْعَالِيَةُ غسل جي مسئلن تي مشتمل نهايت معلوماتي رسالو ”غسل جو طريقو“ تحرير فرمايو آهي. جنهن ۾ امير اهل سنت دامت بَرَڪَاتُهُمُ الْعَالِيَةُ غسل جو طريقو، غسل جا فرائض، مستورات جي لاءِ 6 احتياطون، غسل فرض ٿيڻ جا 5 سبب، قوهاري جون احتياطون، تيمر جو بيان، تيمر جو طريقو ۽ ڪوڙ لازمي مسئلن کي بيان فرمايو آهي. تنهنڪري اڄ ئي مڪتبه المدينه تان هن ڪتاب کي هديه حاصل ڪيو ۽ هن ڪتاب ۽ رسالي جو مطالعو پاڻ به ڪيو ۽ ٿي سگهي ته ٻين اسلامي پائرن کي به ترغيب ڏياريو. هن ڪتاب ۽ رسالي کي دعوتِ اسلامي جي ويب سائٽ www.dawateislami.net تان ريڊ (يعني پڙهي) به سگهجي ٿو، ڊاؤن لوڊ

(Download) ۽ پرنٽ آؤٽ (Print Out) به ڪري سگهجي ٿو.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِيبِ! صَلَّی اللهُ تَعَالَى عَلَی مُحَمَّدٍ

منامنا اسلامي ڀائرو! اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ جي بَرَڪتن ۽ انهن جي ڪرامتن جو باب نهايت وَسِيع آهي، خوش نصيب مسلمان ته هن حقيقت کي تسليم ڪندا آهن ته انهن بزرگن جون بَرَڪتون ۽ ڪرامتون حق آهن پر ڪجهه نادان ماڻهو اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ جي بَرَڪتن ۽ ڪرامتن کي تسليم ڪرڻ جي لاءِ تيار ناهن هوندا ۽ شيطاني وَسوسن جو شڪار ٿي ويندا آهن، اهڙا ماڻهو پنهنجي هن بيڪار عادت تي ان وقت تائين قائم رهندا آهن جو جيستائين هو پاڻ پنهنجي اکين سان انهن جي بَرَڪتن ۽ ڪرامتن جو نظارو نٿا ڪري وٺن، ان جي باوجود به ڪجهه ماڻهون اولياءِ جو شان سمجهڻ کان محروم ٿي رهندا آهن، ائين هو پنهنجي انا (نفساني ضد) جي خاطر پنهنجو پاڻ کي اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ جي فيض ۽ بَرَڪتن کان محروم ڪندا آهن. اسان جا بزرگانِ دين رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ ڪيتري قدر دلنشين انداز ۾ اهڙن جي اصلاح فرمائيندا هئا اچو! ان جي هڪ ايمان آفرور جهلڪ ملاحظه ڪريو جيئن ته،

ڪرامتن جا منڪر به مڃي ويا

حضرت سيدنا جابر رَحِيبي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا ته شهرِ رَحَبَه جا اڪثر ماڻهو اوليائن جي ڪرامتن جو انڪار ڪندا هئا. هڪ ڏينهن مان هڪ درندي (چير ڦاڙ ڪري کائڻ واري جانور) تي سوار ٿي رَحَبَه ۾ داخل ٿيس ۽ پڇا ڪئي: ڪٿي آهن اهي ماڻهو جيڪي اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ جي ڪرامتن کي نٿا مڃن؟ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا: ان کان پوءِ انهن منهنجي باري ۾ برين ڳالهين کان پاسو ڪيو. (الروض الفائق، ص ۱۰۳)

محفوظ سدا رهنا شها! بے آڏوڻن سے اور مجھ سے بھی سَرَزَد نہ کبھی بے آڏي ہو

(وسائلِ بخشش مرمم، ص 315)

منامنا اسلامي ڀائرو! ياد رهي! اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ جي بَرَڪتن ۽ ڪرامتن جو بيان قرآن ڪريم ۾ به موجود آهي، جيئن ته

بي مندائتو ميوو

حضرت (سيڏنا) زڪريا عَلَيْهِ السَّلَامَ کي الله تعاليٰ نُبُوتَ جي شرف سان نوازيو هو پر انهن جو ڪو اولاد نه هو ۽ اهي بلڪل ضعيف (ڪمزور) ٿي چڪا ها. سالن کان انهن جي دل ۾ فرزند جي خواهش هئي ۽ ڪيترا ئي ڀيرا انهن روئي روئي خدا کان پُٽ جي لاءِ دعا به گهري هئي، پر خدا جي شان بي نيازي جو باوجود هن جي هاڻي تائين انهن کي فرزند نه مليو، جڏهن انهن حضرت مريم رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا جي محراب ۾ هيءُ ڪرامت ڏني ته اُتي بي موسم ميوو اچي ٿو ته ان وقت انهن جي دل ۾ اهو خيال آيو ته منهنجي عمر هاڻي ايتري ضعيفي (پوڙهائپ) واري ٿي وئي آهي جو اولاد جي ميوو جو موسم ختم ٿي ويو آهي. پر اهو الله جيڪو حضرت مريم رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا جي محراب ۾ بي موسم ميوو عطا فرمائي ٿو اهو قادر آهي ته مون کي به بي موسم جي اولاد جو ميوو عطا فرمائي ڇڏي. چنانچہ پاڻ مريم جي محراب ۾ دعا گهري ۽ سندن دعا قبول ٿي وئي ۽ الله تعاليٰ پوڙهائپ ۾ ڪين هڪ فرزند عطا فرمايو جن جو نالو خود الله تعاليٰ ”يحيٰ“ رکيو ۽ الله تعاليٰ انهن کي نبوت جو شرف به عطا فرمايو. (عجائب القرآن مع غرائب القرآن، ص 66 بتغير) هن واقعي جو مضمون سڀيارو 3 سورة آلِ عِمْرَانَ جي آيت نمبر 37 تا 41 ۾ موجود آهي.

اصحابِ كهف رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمْ جون ڪرامتون

اصحابِ كهف (رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمْ) نبي نه آهن، بلڪ بني اسرائيل جا ولي آهن. انهن جي ڪرامت اها بيان ٿي ته غار ۾ ٽي سو نو (309) سال ستل رهيا. ايترو عرصو بي غذا سمهڻ ۽ فنا نه ٿيڻ ڪرامت آهي. (جيئن سڀيارو 15 سورة كهف جي آيت نمبر 18 ۾ رب ڪريم ارشاد فرمائي ٿو:)

ترجمو ڪنز الايمان: ۽ تون انهن کي جاڳندو سمجهيندين حالانڪ اهي سُتل آهن. ۽ اسان سڄي کي سندن پاسا مٿائيندا آهيون ۽ سندن کُٽو پنهنجون ڪرائيون پکيڙيندڙ آهي غار جي ڄاڻ تي .

وَتَحْسَبُهُمْ آيَاتًا وَهُمْ رُفُودٌ ۗ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ ۗ وَكَلْبُهُم بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ ۗ (پ ۱۵، الكهف: ۱۸)

هن آيت ۾ اصحابِ كهف (رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمْ) جيڪي اوليا آهن. انهن جون ٽي ڪرامتون بيان ٿيون: (1) جاڳڻ وانگر هاڻي تائين سمهڻ، (2) رب جي طرفان پاسا مٿائڻ، زمين جو انهن جي جسمن کي نه کائڻ ۽ بغير غذا جي باقي رهڻ، (3) انهن جي ڪٿي جو هاڻي تائين لپتيو رهڻ هي به انهن جي ڪرامت آهي نه ئي ڪٿي جي. (علم القرآن، ص ۱۸۸ بتغير)

الله غني! شانِ ولى! راجِ دِلُونِ پر دُنيا سے چلے جائیں حکومت نہیں جاتی
(وسائلِ بخشش مرمم، ص ۲۸۳)

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّد

منامنا اسلامي پائرو! اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ جي بَرَڪتن جي به ڇا ڳالھ ڪجي! هي اهي عظيم هستيون آهن جو جن جو ڪردار هڪ صاف شفاف آئيني وانگر هوندو آهي، جيڪي مخلوق خدا جي هدايت جي لاءِ هر وقت تيار رهندا آهن، جن جي دل ۾ اُمت جي اصلاح جو جذبو تمام گهڻو موجود هوندو آهي، جن جا بيان، ارشاد ۽ تحريرن جي بَرَڪتن سان گناهگار ۽ بدڪار ماڻهو قرآن ۽ سُنت جي راه تي هلندا جڏهن ته غير مُسَلِم اسلام جي دولت کان سرفراز ٿيڻ جي سعادت ماڻيندا آهن. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ اڄ جي هن پُرفتن زماني ۾ پندرهين صدي جي عظيم علمي ۽ روحاني شخصيت، شيخ طريقي، اميرِ اهلِ سنت، باني دعوتِ اسلامي حضرت علامه مولانا ابوبلال محمد الياس عطار قادري رَضَوِي ضيائي دَامَتْ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَه اها عظيم هستي آهي، جن ۾ بيان ڪيل اولياءِ ڪاملين رَحْمَةُ

اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِمُ اَرْحَمُ رَحْمٰتٍ جُونِ نِشَانِيُونِ اَسَانِيءِ سَانِ دَسِي سِگهجن ٿيون. اچو! اسان به ان عظيم ولي ڪامل جي بَرَڪتن جو مُختَصِرَ تَذڪرو ٻڌون ٿا، جيئن ته

فِيضَانِ اَمِيرِ اَهْلُسُنَّتِ جُونِ بَرَڪتُون

شيخِ طَرِيقتِ، اَمِيرِ اَهْلُسُنَّتِ وَالْمَتْ بَرَڪَاتُهُمُ الْعَالِيَه فرض ۽ واجبات جي ادائينگي سان گڏوگڏ سُنَّتَن ۽ مُسْتَحَبَّنَ تي عمل پيرا ٿي نيڪي جي دَعَوَتَ جُونِ اهڙيون ڏومون مڇايون جو لکين مسلمانن خاص ڪري نوجوانن کي گناهن کان توبه جي توفيق ملي ۽ هو توبه ڪري قرآن ۽ سُنَّتَ جي راه تي هلڻ لڳا. جيڪي بي نمازي هئا نمازي بلڪ مسجدن جا امام بڻجي ويا، بدنگاهي ڪرڻ وارا نگاهون هيٺ رکڻ جي سُنَّتَ تي عمل ڪرڻ جي سَعَادَتِ ماڻڻ لڳا، چمڪيلا پر ڪشش لباس پائي ڳچيءَ ۾ رڻو لڙڪائي تفریح گاهن جي زينت بڻجڻ واريون عورتون بي پردگي کان اهڙي توبه ڪيائون جو مدني برقعو انهن جي لباس جو اهم حصو بڻجي ويو. ماءُ پيءُ سان گستاخانہ انداز اختيار ڪرڻ وارا با ادب ٿي ويا، جن جي حُرڪتن سبب ڪڏهن سڄو پاڙو بيزار هو، اهي سڄي علائقي جي اکين جا تارا بڻجي ويا، چوري ۽ ڌاڙي جا عادي ٻين جي عزت ۽ آبرو جي حفاظت ڪرڻ لڳا، ڪنهن غريب کي ڏسي ٽڪر سبب منهن ڦٽائيندڙ عاجزي جا پيڪر بڻجي ويا، هر وقت حسد جي باه ۾ سڙندڙ ٻين کي ترقي جون دعائون ڏيڻ لڳا، ڳائڻ وڃائڻ جا شوقين، سُنَّتَن پريا بيان ۽ مدني مذاڪرا ٻڌڻ جا عادي ٿي ويا، فحش ڪلامي ڪرڻ وارا نعتِ مُصطفيٰ پڙهڻ ۽ عشقِ مُصطفيٰ ۾ جُھومڻ جُھومائڻ لڳا، يورپي ملڪن جي رنگينين کي ڏسڻ جا خواهش مند ڪعبي شريف ۽ گنبدِ خضريٰ جي زيارت لاءِ بيقرار رهڻ لڳا، مال جي مَحَبَّتَ ۾ گرفتار رهڻ وارا فڪرِ آخِرَتِ جي مدني سوچ رکندڙ بڻجي ويا، شراب پيئڻ وارا عشقِ مُصطفيٰ جا جام پيئڻ لڳا، فضوليات ۾ وقت برباد ڪرڻ وارا پنهنجو وقت عبادت ۾ گذارڻ لڳا، فحش رسالا ۽ ڊائجسٽ جا شوقين اميرِ اَهْلُسُنَّتِ وَالْمَتْ بَرَڪَاتُهُمُ الْعَالِيَه ۽ مڪتبه المدينه جا ڪتاب ۽ رسالا ۽ ماهنامہ فيضانِ مدينه جو مطالعو ڪرڻ لڳا، تفریح (Amusement) جي خاطر سفر جا عادي شخص عاشقانِ رسول سان گڏ راه ڏاڍا سفر ڪرڻ وارا

بطجي ويا، ”ڪاؤ پيو ۽ جان بڻايو“ جي نعري کي پنهنجي زندگي جو مقصد سمجهڻ وارن هن مدني مقصد کي اپنائي ورتو ته ”مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي. **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**“ امير اهلستنت **دَامَتْ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَهُ** جو اهو فيضان صرف مسلمانن تائين محدود ناهي رهيو بلڪ ڪثير غير مسلمانن کي به نور اسلام نصيب ٿيو. (تذڪره امير اهلستنت (قسط 1)، ص 10 تا 10 بتغير)

امير اهلستنت جي هن فيضان کي ڪنهن عاشق رسول ڪيتري جامع ۽ پياري انداز ۾ اشعار جي صورت ۾ لکيو آهي، جيئن ته لکن ٿا:

مَلڪَ ڪا تُو اِيامَ هَے اِلِياسَ قَادِرِي تَدْبِيرَ تِيرِي تَامَ هَے اِلِياسَ قَادِرِي
 سُنَّتَ ڪِي خَوْشَبُوءُوں سَے زَمَانَهَ مَهڪَ اُٹْها فَيْضَانِ تِيرَا عَامَ هَے اِلِياسَ قَادِرِي
 سَرَ پَہَ عَلامَہَ ماتھِ پَہَ سَجدُوں ڪا نُورَ هَے جُو بَھي تِيرَا غَلامَ هَے اِلِياسَ قَادِرِي
 هَے دَعْوَتِ اِسْلَامِي ڪِي دُنِيَا مِیں دُھومَ دَھام مَقبُولَ تِيرَا ڪامَ هَے اِلِياسَ قَادِرِي

(محبوبِ عطار کي 122 حڪايات، ص 203)

12 مدني ڪمن مان هڪ مدني ڪم ”هفتيوار مدني مذاڪرو“

منا منا اسلامي ڀائرو! ٻڌو اوهان ته! شيخ طريقت، امير اهلستنت **دَامَتْ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَهُ** ڪيتري قدر عظيم ولي آهن جو جن جي برڪت ۽ ديني خدمتن سان معاشرتي ۾ تمام ٿوري ئي وقت ۾ حيرت انگيز مدني انقلاب برپا ٿي ويو. اچو! اوهان به فيضانِ اميرِ اهلستنت **دَامَتْ بَرَكَاتُهَا الْعَالِيَهُ** سان فيضياب ٿيڻ جي لاءِ فيضانِ اوليا سان مالا مال عاشقانِ رسول جي مدني تحريڪ دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول سان وابسته ٿي 12 مدني ڪمن ۾ حصو وٺو. 12 مدني ڪمن مان هفتيوار هڪ مدني ڪم ”مدني مذاڪرو“ به آهي.

✽ **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** ”مدني مذاڪرو“ ڏسڻ، ٻڌڻ جي برڪت سان شرعي معاملات ۾ احتياط ڪرڻ جو ذهن نصيب ٿيندو آهي ✽ مدني مذاڪري جي برڪت سان عاشقانِ رسول جي صحبتِ ميسر ٿيندي آهي، ✽ مدني مذاڪري جي برڪت

سان عمل جو جذبو وڌندو * گناهن کان نفرت پيدا ٿيندي آهي * مڌني مذاڪري جي بَرَڪت سان دعوتِ اسلامي جي مڌني ماحول ۾ استقامت نصيب ٿيندي آهي. * عاشقانِ رسول جي مڌني تحريڪ "دعوتِ اسلامي" جي اپ ڊيٽس (Updates) ملندي آهي. * مڌني مذاڪرو علمِ دين جي ترقي جو سبب آهي * مڌني مذاڪرو، اميرِ اهلست جي زندگي جي سوين بلڪ هزارين تجربات سان مڌني تربيت حاصل ڪرڻ جو بهترين ذريعو آهي. * مڌني مذاڪري ۾ ديني معلومات ملڻ سان گڏوگڏ اخلاقي تربيت به ٿيندي آهي. * مڌني مذاڪري جي بَرَڪت سان اميرِ اهلست دَامَتْ بَرَڪَاتُھُمُ الْعَالِيَه سان ڪيل مُختلف سُوالات بابت دلچسپ جوابات جي صورت ۾ علمِ دين حاصل ٿيندو آهي ۽ علمِ دين سکڻ سيڪارڻ جي ته ڇا ڳالھ آهي جو رَحمتِ عالم، نُورِ مُجَسَّم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائڻ ٿا: جيڪو الله پاڪ جي فرضن جي باري ۾ هڪ يا ٻه يا ٽي يا چار يا پنج ڪلمات سکي ۽ ان کي چڱي طرح ياد ڪري ۽ پوءِ ماڻهن کي سيڪاري ته هو جنت ۾ داخل ٿيندو.

(الترغيب والترهيب، ڪتاب العم، ۱/ ۵۴، حديث: ۲۰۰)

منا منا اسلامي ڀائرو! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ ڪيئي اسلامي ڀائر مڌني مذاڪري جي بَرَڪت سان پنهنجي گناهن پري زندگي کان توبه ڪري چڪا آهن. ان ڪري اچو! هتو هت نيت ڪريون ٿا ته اسان به هر هفتي ”مڌني مذاڪري“ ۾ اَوَّل تا آخر شرڪت ڪي يقيني بڻائينداسين ۽ ٻين اسلامي ڀائرن کي به مڌني مذاڪري ۾ شرڪت جي دعوت ڏيندا رهنداسين، اِنَّ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ ان جون خوب خوب برڪتون حاصل ٿينديون. هفتيوار مڌني مذاڪري جي علاوه مختلف موقعن تي به مڌني مذاڪرن جو سلسلو ٿيندو آهي، مثال طور مُحَرَّمُ الْحَرَامِ جا 10 مڌني مذاڪرا، ماهِ ربيعِ الاول (پارھين) جا 12 مڌني مذاڪرا، ماهِ ربيعِ الاخر (پارھين) جا 11 مڌني مذاڪرا، رمضان ۾ روزانو 2 مڌني مذاڪرا، ذُو الْحِجَّةِ الْحَرَامِ جا 10 مڌني مذاڪرا وغيره. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ هنن مڌني مذاڪرن ۾ به اَوَّل تا آخر شرڪت ڪري دُنيا ۽ آخرت جون بيشمار برڪتون ۽ پلائيون حاصل ڪري سگهجن ٿيون. اچو ترغيب جي لاءِ مڌني مذاڪرو ڏسڻ جي هڪ مڌني بهار ٻڌو ۽ خوش ٿيو، جيئن ته

مدني مذاڪري ستاري چڏيو

واه ڪينٽ (پنجاب، پاڪستان) جو هڪ اسلامي پاءُ دعوت اسلامي جي مدني ماحول کان اڳ ڪوڙ نوجوانن جيان ڪافي اخلاقي بُرائين ۾ مبتلا هو. فلمون ڊراما ڏسڻ، راند روند ۾ وقت برباد ڪرڻ ان جو محبوب وندر هو. گهر ۾ مدني چينل هلڻ جي برڪت سان ان کي مدني مذاڪرو ڏسڻ جي سعادت نصيب ٿي، **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** اڳوڻن سڀني گناهن کان توبه ڪري فرض ۽ واجب جو عامل بڻجي ويو، جهري تي هڪ منٽ ڏاڙهي شريف سجائي ورتي ۽ مدني خُليو به اڀنائِي ورتو آهي، الله **عَزَّوَجَلَّ** جي ڪرم سان انهن جي والدِين خوشي سان ”وقفِ مدينه“ (دعوتِ اسلامي جي ڪمن لاءِ پيش) ڪري چڏيو آهي.

گنهگارو آءُ، سِيَه ڪارو آءُ گنهڙو ڪو ديگا پُھڙا مَدَنِي ماحول
پلا ڪر مَنَ عِشَق ديگا بنا يه تھڻيس عاشِقِ مُصْطَفٰي مَدَنِي ماحول

(وسائل بخشش مرمم، ص ۶۴۸)

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

منامنا اسلامي پائرو! عام طور هڪ عام انسان جيستائين دُنيا ۾ زنده رهندو آهي ته ان وقت تائين هو بين کي فائدو پهچائڻ تي قُدرت رکي ٿو پر فُربان ويججي اولياءِ ڪرام **رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ** جي شان ۽ عظمت ايتري قُدر اُرفَع ۽ اَعْلِي آهي جو جيستائين اهي حضرات هن فاني دُنيا ۾ پنهنجي ظاهري حيات سان گڏ زنده رهن ٿا ته نيڪ ۽ گنهگارن سڀني کي فيضياب ڪن ٿا ۽ هر پاسي پنهنجون برڪتون ورهائڻ ٿا پوءِ جڏهن اهي حضرات پنهنجي مزار اقدس ۾ تشريف ڪڍي وڃن ٿا ته اتي به انهن جي ذات ۽ انهن جي مزار مان برڪتون ظاهر ٿينديون رهنديون آهن ايستائين جو انهن جي فُرب جي برڪتن سان قُبر جو عذاب پري ڪيو ويندو آهي. اچو! هن باري ۾ هڪ ايمان افروز واقعو ٻڌو ۽ خوش ٿيو، جيئن ته

گلاب جا گل يا زدها (وڏا نانگ)!

اعليٰ حضرت، امام اهل سنت مولانا شاه احمد رضا خان رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ فرمائن ٿا: مون حضرت ميان (سراج العارفين حضرت سيد ابوالحسن احمد ثوري) قدس سره کي فرمائيندي ٻڌو: هڪڙي جاءِ تي ڪا قبر گلي پئي ۽ مزدو نظر اچڻ لڳو، ڏٺو ته گلاب جون ٻه تاريون هن جي جسم سان چنبڙيل آهن ۽ گلاب جا ٻه گل هن جي ناسن (يعني نڪ جي پنهني سوراخن) تي رکيل آهن. هن جي عزيزن (مائتن) انهيءَ خيال سان ته هتي قبر پاڻيءَ جي ڪري گلي ويئي، ٻي جڳهه قبر کوٽي (مرحوم جي لاش کي) انهي ۾ رکيو، هاڻي جو ڏسن ته ٻه زدها (يعني ٻه تمام وڏا نانگ) هن جي جسم سان چنبڙجي پنهنجي ڦڻن سان هن جو منهن نوچي رهيا آهن! حيران ٿيا. ڪنهن صاحب دل سان هي واقعو بيان ڪيو، انهن فرمايو! اتي به هي زدها ئي هئا پر هڪ ولي الله جي مزار جو قرب هو، انهي جي برڪت سان هو عذاب رحمت ٿي ويو هو، اهي زدها گل جيان ٿي ويا هئا ۽ انهن جا ڦڻ گلاب جا گل، هن (يعني مرحوم) جي خيريت چاهيو ته اتي ڪٿي وڃي دفن ڪريو. اتي ڪٿي وڃي رکيو ته وري اهو ئي گل جا وڻ هئا ۽ اهي گلاب جا گل. (ملفوظات اعليٰ حضرت، ص 270)

ڪرم هو واسطه ڪل آڏيا ڪا
مرا ايمان ۾ مڙل خاتمه هو

(وسائلِ بخشش، مرقم، ص 316)

مجلسِ عشره اطرافِ گاڻو

منامنا اسلامي ڀائرو! ٻڌو اوهان ته اولياءِ ڪرام رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہم اجمعين جو قرب ملي وڃڻ ڪيتري قدر برڪت جو سبب آهي جو الله پاڪ پنهنجي هڪ ولي ڪامل جو قرب ماڻڻ واري گناهگار ۽ بدڪردار شخص کان عذابِ قبر کي پري فرمائي پنهنجي رحمت سان ان جي عذاب کي رحمت ۾ بدلي ڇڏيو. ته جيڪڏهن

اوهان به اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ جو ڦرب ماڻڻ جا طلبگار آهيو ته دعوتِ اسلامي جي مَدَنِي ماحول سان وابسته ٿي وڃو. اَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ عاشقانِ رسول جي مَدَنِي تحريڪ دعوتِ اسلامي سڄي دُنيا ۾ ڪم و بيش 104 شعبن ۾ نيڪي جي دعوت جون ڏومون مڃائڻ ۾ مصروف آهي. انهيءَ مان هڪ ”مجلسِ عَشْر ۽ اطرافِ گاؤن“ به آهي. جيڪا عَشْر جي ڏينهن ۾ هفتيوار ۽ ٻين سُنتن پري اجتماعن ۾ راهِ خدا ۾ خرچ ڪرڻ جا فضائل بيان ڪري دعوتِ اسلامي کي عَشْر ڏيڻ ۽ گڏ ڪرڻ جي ترغيب ڏياريندي آهي. هن شعبي جا ذمہ دار، عَشْر جي وصولي جي لاءِ وقت بوقت هارين، زميندارن، باغن جي مالڪن وغيره سان انفرادي ڪوشش جي ذريعي رابطو ڪندا رهندا آهن، ”هاري اجتماعات“ جو به انعقاد ڪيو ويندو آهي، رسالو ”عَشْر جا احڪام“ تقسيم ڪري عَشْر ڏيڻ جو ذهن ڏنو ويندو آهي.

خاص ڪري زميندارن کي گهرجي ته عَشْر جي باري ۾ معلومات جي لاءِ دعوتِ اسلامي جي اشاعتي اداري مڪتبه المدينه جي شايع ٿيل 48 صفحن تي مشتمل رسالي ”عَشْر جا احڪام“ ۽ ”چندو ڪرڻ جا شرعي احتياط“ جو لازمي مُطالعو ڪن ۽ شريعت جي مُطابق پنهنجي فصل جي زڪوة ڪيڏن جي باري ۾ دارُ الافتاءِ اهل سنت کان ضرور رهنمائي حاصل ڪن.

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ مجلسِ عَشْر ۽ اطرافِ گاؤن جو مدني ڪم تيزي سان ترقي ڪندي مديني ڏانهن وڃي رهيو آهي، هاڻي تائين تقريبن 15 هزار ڳوٺن ۾ مدني ڪم شروع ٿي چڪو آهي ۽ هنن 15 هزار ڳوٺن جي ذميدارن کي وڌيڪ 15 هزار ڳوٺن ۾ مدني ڪم ڪرڻ جو هدف ڏنو ويو آهي، هن وقت پاڪستان جي تقريبن 15 هزار ڳوٺن / علائقن تي مشتمل 24 اطرافِ ڪابينات، 105 اطرافِ ڪابينه، تقريبن 873 اطرافِ ڊويزن ۽ 2182 اطرافِ علائقا ٿي چڪا آهن جن ۾ سوين ذميدارن کي چونڊيو ويو آهي. عَشْر جي وصولي سان گڏوگڏ خاص طور 12 مدني ڪمن جي مضبوطيءَ جي لاءِ وقت به وقت ذميدارن جا سنتن پريا اجتماع ۽ مدني مشورن جو سلسلو به ٿيندو رهندو آهي، وڏين راتين مثال طور (اجتماعِ ميلاد، اجتماعِ غوثيه، شبِ معراج، شبِ براءت، شبِ قدر وغيره) جي موقع تي

اجتماعِ ذڪرونعت جو اھتمام بہ ڪيو ويندو آھي، مبلغين دعوت اسلامي جي سنتن پري بيانن جي ترڪيب ٿيندي آھي، خاص طور رمضان جي مبارڪ مهيني ۾ سنتِ اعتڪاف جو اھتمام ڪيو ويندو آھي، جنهن ۾ عاشقان رسول دعوت اسلامي جي مدني ماحول ۾ ٿيڻ واري سنتِ اعتڪاف ۾ شرڪت ڪري خوب علم دين جا موتي چونڊڻ جو شرف حاصل ڪرڻ سان گڏوگڏ مختلف مدني ڪورسن ۽ مدني ڪافلن ۾ سفر جي بہ سعادت حاصل ڪندا آهن. اللہ ڪريم مجلس عشره اطراف گائون کي وڌيڪ برڪتون ۽ ترقيون نصيب فرمائي.

بيان جو خلاصو

منامنا اسلامي ڀائرو! اڄ جي بيان ۾ اسان ٻڌو ته:

❁ اولياءِ ڪرام جي در تي ايندڙ ڪڏهن بہ هٿين خالي ناهي موٽندو. ❁ اولياءِ ڪرام جي وسيلي سان زمين وارن تان بلائون ۽ مُصِيبَتون پري ٿينديون آهن. ❁ اولياءِ ڪرام جي دُعائڻ ۾ گهڻي تاثير هوندي آهي. ❁ اولياءِ ڪرام جون ڪرامتون قرآن ڪريم مان ثابت آهن. ❁ اولياءِ ڪرام جي بَرَڪت سان برسات ٿيندي آهي ۽ رزق ڏنو ويندو آهي. ❁ اولياءِ ڪرام کي اللہ ڪريم جي عطا سان علمِ غيب حاصل هوندو آهي. ❁ اولياءِ ڪرام جي ثُرب جي بَرَڪت سان عذابِ قُبر مان نجات نصيب ٿيندي آهي. ❁ اولياءِ ڪرام جي بيانات، ارشادات ۽ تحريرن جي بَرَڪت سان گناهگار ماڻهو قرآن ۽ سنت جي راه تي هلندا ۽ غير مُسَلِم اسلام قبول ڪندا آهن. اللہ پاڪ اسان کي اولياءِ ڪرام رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰ عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ جي نقشِ قدم تي هلڻ ۽ انهن جي دامن ڪرم سان وابسته رهڻ جي توفيق عطا فرمائي.

امين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِين صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

منامنا اسلامي ڀائرو! بيان کي ختم ڪندي سنت جي فضيلت ۽ ڪجهه سنتون ۽ آداب بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪريان ٿو، تاجدار رسالت، شهنشاهه نُبوٽ، مصطفيٰ جانِ رحمت صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان جنّت نشان

آهي: جنهن منهنجي سٺت سان محبت ڪئي ان مون سان محبت ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو جنت ۾ مون سان گڏ هوندو.

(مشكاة الصايح، ڪتاب الايمان، باب الاعتصام بالڪتاب والسنة، ۹۷/۱، حديث: ۱۷۵)

سُنَّتِيں عام ڪريں دين کا هم کام ڪريں نیک ہو جائیں مسلمان دينے والے

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

تيل لڳائڻ ۽ ڪنگهي ڪرڻ جا مَدَنِي گُل

اچو! شيخ طريقت، امير اهل سنت دامت بركاتهم العالمة جي رسالي ”163 مَدَنِي گُل“ مان تيل لڳائڻ جون سُنَتون ۽ آداب ٻڌون ٿا: * حضرت سيدنا انس رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ

فرمائن ٿا: الله عَزَّوَجَلَّ جا محبوب صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مٿي مبارڪ ۾ اڪثر تيل لڳائيندا ۽ ڏاڙهي ۾ ڪنگهي ڪندا هئا ۽ اڪثر مٿي مبارڪ تي ڪپڙو رکندا هئا ايستائين جو اهو ڪپڙو تيل سان ٽر ٿي ويندو هو. (الشمائل المحمديه للترمذي ص 40)

مٿي ۽ ڏاڙهي جا وار صابن وغيره سان ڌوئڻ جنهن جو معمول نه آهي انهن جي وارن ۾ اڪثر ڌپ ٿي ويندي آهي پاڻ کي جيتوڻيڪ بدبو نه ايندي هجي پر پين کي ايندي آهي. وات، بدن ۽ لباس وغيره مان ڌپ ايندي هجي ته انهيءَ حال ۾ مسجد ۾ وڃڻ حرام آهي جو هن سان ماڻهن ۽ فرشتن کي ايذاء ٿيندو آهي، ها ڌپ لڪيل هجي جيئن بغل جي ڌپ وغيره ته انهيءَ ۾ حرج ناهي * وارن ۾ تيل جو گهڻو استعمال خاص ڪري علم وارن لاءِ مفيد آهي جو هن سان مٿي ۾ خشڪي ناهي ٿيندي، دماغ ٿر ۽ حافظو قوي ٿيندو آهي * * حديث پاڪ ۾ آهي: جنهن بغير بَسْمِ اللهُ پڙهي تيل لڳايو ته 70 شيطان ان ۾ شريڪ ٿي ويندا آهن. (عمل اليوم والليلة لابن السني ج 1 ص 327 حديث 173) * تيل لڳائڻ کان

پهرين بَسْمِ اللهُ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ پڙهي ڪاٻي هٿ جي تري ۾ ٿورو تيل وجهو، پوءِ پهرين ساڄي اک جي پڙون تي تيل لڳايو پوءِ ڪاٻي اک تي، ان کان پوءِ ساڄي اک جي پنڀن تي، پوءِ ڪاٻي تي، هاڻي مٿي تي تيل لڳايو، ۽ ڏاڙهي ۾ تيل لڳايو

تہ چپ ۽ ڄاڙي جي وچ واري وارن کان شروع ڪيو ﷻ سرنهن جو تيل لڳائڻ وارو جڏهن توپي يا عمامو لاهيندو آهي ته ڪڏهن ڪڏهن ڏپ ايندي آهي جنهن کان ٿي سگهي ته اهو مٿي تي سنو خوشبودار تيل لڳائي، خوشبودار تيل ٺاهڻ جو آسان طريقو هي به آهي ته ڏونگي جي تيل جي شيشي ۾ پنهنجي پسند جي عطر جا ڪجهه ڦٽا وجهي ملايو، خوشبودار تيل تيار آهي ﷻ جمعي نماز لاءِ تيل ۽ خوشبو لڳائڻ مستحب آهي. (بهار شريعت ج 1 ص 774) ﷻ مٿي جي ڏاڙهي يا وارن ۾ ڦٽي ڪرڻ، ناجائز ۽ گناه آهي ﷻ ماڻهو مٿي جي ڏاڙهي ڪٽيندا آهن هي به ناجائز ۽ گناه آهي. گناه مٿي تي نه آهي ڪٽڻ ۽ ان جو حڪم ڏيڻ وارن تي آهي.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلٰى مُحَمَّدٍ

طرح طرح جون هزارين سنتون سڪڻ جي لاءِ مڪتبه المدينه جي شايع ٿيل ڪتاب 312 صفحن تي مشتمل ڪتاب ”بهار شريعت“ حصو 16 ۽ 120 صفحن جو ڪتاب ”سنتي ۽ آداب“ هديو ڏئي حاصل ڪيو ۽ پڙهو. سنتن جي تربيت جو هڪ بهترين ذريعو دعوت اسلامي جي مدني قافلن ۾ عاشقان رسول سان گڏ سنتن ڀريو سفر آهي.

ديتے ہیں فیضِ عام، اولیائے ڪرام لوڻن سب چلین، قافلے میں چلو
اولیا کا ڪرم، تم پہ هو لاجرم خوب جلوے ملیں، قافلے میں چلو

(وسائل بخشش مرمم، ص 671-672)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلٰى مُحَمَّدٍ

دعوتِ اسلامي جي هفتيوار سنتن پري اجتماع ۾ پڙهيا ويندڙ 6 درود شريف ۽ 2 دعائون

(1) جمع جي رات جو دُرُود

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الْحَبِيبِ الْعَالِي الْقَدْرِ
الْعَظِيمِ الْجَاهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

بزرگن فرمايو آهي ته جيڪو شخص هر جمعرات (جمع ۽ خميس جي وچين رات) هن دُرُود شريف کي پابندي سان گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو پڙهندو موت جي وقت سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي زيارت ڪندو ۽ قبر ۾ داخل ٿيڻ وقت به ايستائين هو ڏسندو ته سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ان کي پنهنجي هٿن سان قبر ۾ داخل ڪري رهيا آهن. (1)

(2) سمورا گناه معاف

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَسَلِّمْ

حضرت سَيِّدُنَا انس رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ کان روايت آهي ته تاجدارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: جيڪو شخص هي دُرُود شريف پڙهي جيڪڏهن بيٺل هو تو ويهڻ کان پهريان ۽ ويٺل هو ته بيهڻ کان پهريان، ان جا گناه معاف ڪيا ويندا. (2)

¹...افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة السادسة والخمسون، ص 151 ملخصاً

²...افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة الحادية عشرة، ص 65

(3) رَحْمَتِ جَاسْتَرِ دَرَوَازَا

صَلِّ اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ

جيڪو هي دُڙود شريف پڙهندو آهي ان تي رحمت جا ستر دروازا کوليا ويندا آهن.⁽¹⁾

(4) چِه لڪ دُرُودِ شَرِيفِن جَو ثَوَاب

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا فِي عِلْمِ اللّٰهِ صَلَاةً دَائِمَةً بِدَوَامِ مُلْكِ اللّٰهِ

حضرت احمد صاوي عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْهَادِي ڪن بزرگن کان نقل ڪن ٿا هن دُڙود شريف کي هڪ ڀيرو پڙهڻ سان چِه لڪ دُرُودِ شَرِيفِن پڙهڻ جو ثواب حاصل ٿيندو آهي.⁽²⁾

(5) قُرْبِ مُصْطَفِي صَلِّ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى لَهُ

هڪ ڏينهن هڪ شخص آيو ته حُضُورِ انور صَلِّ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کيس پنهنجي ۽ صِدِّيقِ اڪبر رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالَى عَنْهُ جي وچ ۾ ويهاريو، انهيءَ تي صحابه ڪرام رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالَى عَنْهُمْ کي تَعَجُّبُ ٿيو ته اهو مرتبي وارو شخص ڪير آهي جڏهن اهو هليو ويو ته سرڪارِ مدينه صَلِّ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: هو جڏهن مون تي دُڙود پاڪ پڙهندو آهي ته هيئن پڙهندو آهي.⁽³⁾

1...القول البديع، الباب الثاني، ص 277،

2...افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة الثانية والخمسون، ص 149

3...القول البديع، الباب الاول، ص 125

(6) دُرُودِ شَفَاعَتِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَنْزِلْهُ الْبُقْعَةَ الْمُقَرَّبَةَ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

شافع امر صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جو فرمان معظم آهي : جيڪو شخص هي درود پاڪ پڙهي ان جي لاءِ منهنجي شفاعت واجب ٿي ويندي آهي.⁽¹⁾

(1) هڪ هزار ڏينهن جون نيڪيون

جَزَى اللَّهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا هُوَ أَهْلُهُ

حضرت سَيِّدُنَا ابن عباس رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمَا کان روایت آهي ته سرڪار مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: هي درود شريف پڙهڻ واري جي لاءِ ستر فرشتا هڪ هزار ڏينهن تائين نيڪيون لکندا آهن.⁽²⁾

(2) جن شب قدر حاصل ڪري ورتي

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

(خدا ڪريم و ڪريم کان سواءِ ڪوئي عبادت جي لائق ناهي، الله عَزَّ وَجَلَّ پاڪ آهي جيڪو ستن آسمانن ۽ عرش عظيم جو پروردگار آهي)

فرمان مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن هن دُعا کي ٿي پيرا پڙهيو جن ان شب قدر کي حاصل ڪري ورتو. (ابن عساکر ج 19، ص 155، حديث 4455)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

¹ ... الترغيب والترهيب، ج 2، ص 329، حديث 31

² ... مجمع الزوائد، كتاب الادعية، باب في كيفية الصلاة... الخ، 10/254، حديث: 17305